
Z P R Á V A

615.468.001.6:355.1(437)

NOVÉ SMĚRY VE VÝVOJI OBVAZOVÝCH MATERIÁLŮ PRO ČSLA

Význam obvazového materiálu pro poskytování první pomoci, předlékařské, první lékařské, odborné i specializované lékařské pomoci raněným a zasaženým v podmínkách soudobé války je zcela mimořádný. Zdravotnická služba ČSLA proto vždy věnovala zabezpečení potřebných druhů a množství obvazového materiálu prvořadou pozornost.

V posledních deseti letech byla prováděna zásadní modernizace obvazového materiálu v ČSLA, a to u následujících druhů:

- obvaz kapesní vzor 80,
- obvaz pohotovostní na popáleniny,
- souprava B-1, obvazový materiál sterilní, vzor 80,
- souprava B-4, obvazový materiál na popáleniny, vzor 90.

Vyřešením a realizací těchto úkolů se proces modernizace obvazového materiálu pro zdravotnickou službu ČSLA neuzavírá. V souvislosti s neustálým zdokonalováním zbraní a zbraňových systémů se hledají nové cesty a ověřují se možnosti inovací v tomto oboru s ohledem na současné vědeckotechnické poznatky a zkušenosti předních světových výrobců obvazového materiálu.

V souladu s tímto trendem byl v roce 1985 zadán výzkumný úkol, který řeší nové speciální druhy obvazového materiálu k zabezpečení účinné pomoci raněným a zasaženým a k jejich ošetření v soudobé válce.

Jedná se o:

- obvaz kapesní vzor 90,
- obvazy s antimikrobiální úpravou,
- obvazy s hemostyptickou úpravou.

Potřeba těchto nových druhů obvazového materiálu vyplynula zákonitě ze vzrůstajících kvalitativních požadavků na úroveň poskytování zdravotnické pomoci raněným a zasaženým.

U obvazu kapesního vzor 90 bude výzkum zaměřen na další všestranné zlepšení funkčních vlastností v porovnání se stávajícím obvazem kapesním vzor 80. Hlavní pozornost bude věnována výzkumu nových druhů vysoce hydrofilních materiálů pro podušky, vyznačujících se především dostatečnou nasávací schopností pro všechny druhy sekretů a vysokým ochranným účinkem proti zevní infekci. Z dalších požadavků jsou významné požadavky na

resterilizaci hotových obvazů a nehořlavost všech součástí obvazu.

V souvislosti s předpokladem zvětšeného výskytu infekčních komplikací u poraněných a popálených v soudobé válce nabývá zvláštní důležitosti řešení obvazů s antimikrobiální úpravou. Použití těchto obvazů by pomohlo zabránit rozvoji infekčních komplikací u infikovaných povrchových plošných poranění, tkáňových defektů a popálenin a dále umožnilo podstatně prodloužit dobu ochrany před sekundární bakteriální kontaminací. Vzhledem k tomu, že se v civilním zdravotnictví ČSSR použití obvazů s antimikrobiální úpravou nepřipravuje, bylo by možné jejich využití po úspěšném vyřešení pro ČSLA i pro potřeby státní zdravotní správy. Aplikovaly by se především na rozsáhlá povrchová poranění, zejména v případě živelních pohrom, katastrof a havárií, a to hlavně ke krytí neošetřených poranění v rámci předlékařské pomoci.

Aplikovaný výzkum obvazů s hemostyptickou úpravou bude zaměřen na ověření možností vývoje a výroby obvazů schopných zastavit nebo omezit krvácení ranných ploch a popálenin se zvláštním zřetelem na sníženou schopnost srážlivosti krve u ozářených.

Výzkum všech uvedených druhů speciálního obvazového materiálu je plánován na období 8. pětiletého plánu s perspektivou vývoje a realizace v 9. pětiletce.

Odborné podklady pro zahájení výzkumu připravilo Výzkumné a zkušební středisko 160, Hostivice ve spolupráci s předními odborníky zdrav. služby ČSLA a zdravotnické správy FMNO.

Řešitelem výzkumu je Státní výzkumný ústav textilní Liberec — CRT Veverská Bítýška.

Úspěšný výzkum, vývoj a výroba speciálních druhů obvazového materiálu bude znamenat výrazné obohacení používaného sortimentu polního zdravotnického materiálu ČSLA. Zkvalitní a zefektivní poskytování zdravotnické pomoci v soudobé válce. Vzhledem k tomu, že se obvazy se speciální úpravou dosud v ČSSR nevyrábějí, vzrůstá význam jejich řešení nejen pro ČSLA, ale i pro čs. civilní zdravotnictví.

Zpracovali
mjr. RNDr. PhMr. E. Urminský,
ing. J. Doležalová